

ΛΟΓΟ

SZTUKA MYŚLI NAUKOWEJ

KOLEKCJA PRAC NAUKOWYCH

Z MATERIAŁAMI MIĘDZYNARODOWEJ NAUKOWO-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

WIADOMOŚCI O POSTĘPIE NAUKOWYM I RZECZYWISTYCH BADANIACH NAUKOWYCH WSPÓŁCZESNOŚCI

17 CZERWCA 2019 ROK • KRAKÓW, POLSKA

TOM 2

ISBN 978-617-7171-80-4

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЄВРОПЕЙСЬКА НАУКОВА ПЛАТФОРМА»
ОО «ЕВРОПЕЙСКАЯ НАУЧНАЯ ПЛАТФОРМА» • NGO «EUROPEAN SCIENTIFIC PLATFORM»

ΛΟΓΟΣ

KOLEKCJA PRAC NAUKOWYCH

Z MATERIAŁAMI MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWO-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

**«WIADOMOŚCI O POSTĘPIE
NAUKOWYM I RZECZYWISTYCH
BADANIACH NAUKOWYCH
WSPÓŁCZESNOŚCI»**

17 CZERWCA 2019 ROK

TOM 2

Krakow • Polska

UDC 001(08)
W 65

W 65 **Wiadomości o postępie naukowym i rzeczywistych badaniach naukowych współczesności** : kolekcja prac naukowych «ΛΟΓΟΣ» z materiałami Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, Kralow, 17 czerwca 2019 r. Kralow : OP «Europejska platforma naukowa», 2019. Tom 2. s. 104.

ISBN 978-617-7171-80-4

W referacie przedstawiono referaty i artykuły uczestników międzynarodowej konferencji naukowej i praktycznej «Wiadomości o postępie naukowym i rzeczywistych badaniach naukowych współczesności», która odbyła się w Krakowie, 17 czerwca 2019 r.

Kolekcja jest przeznaczona dla studentów, doktorantów, doktorantów, aplikantów, młodych profesjonalistów, nauczycieli, badaczy i innych zainteresowanych osób, a także do szerokiej gamy czytelników.

Opis bibliograficzny materiałów konferencyjnych jest rejestrowany w międzynarodowej bazie naukowo-matematycznej «Google Scholar».

UDC 001 (08)

© Zespół autorów konferencji, 2019
© Kolekcja prac naukowych «ΛΟΓΟΣ», 2019
© OP «Europejska platforma naukowa», 2019

ISBN 978-617-7171-80-4

SPIS TREŚCI

SEKCJA 1. NAUKI EKONOMICZNE

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ НА ПРИКАРПАТТІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Зоріна Г.П.	6
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ Дидів І.Б.	12
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ Килимник В.М.	14
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ Іващенко О.Р.	17
ТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ВІДТОК КАПІТАЛУ ЯК ЧИННИКИ НЕДОСКОНАЛОСТІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ Ільюшенкова В.В., Артюх О.В.	19
ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ МАРКЕТИНГУ ЗА ЕРОЮ НАСТАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ГОЛОВНИХ ЗАВДАНЬ І КЛЮЧОВИХ КОНЦЕПЦІЙ Опікунова Н.В., Бутенко О.П.	24
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА Грінченко А.Ю.	28

SEKCJA 2. ARCHITEKTURA I ARTYSTYCZNOŚĆ

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО – ВІД ІСТОРІЇ ДО СУЧАСНОСТІ Балбус Т.А.	30
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШКОЛИ Катріченко К.О.	36
ХУДОЖНЄ РІЗЬБЛЕННЯ В ІНТЕР'ЄРІ ДЕРЕВ'ЯНОЇ ГУЦУЛЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ Стеф'юк Р.Г., Вах І.С.	40

2. Закон України від 16.07.1999 № 996- XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» /, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. З.Боярко І. М. Оптимізація дебіторської заборгованості підприємства / І. М. Боярко // Економіка. Фінанси. Право. – 2010. – № 9. – С. 19–25

ТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ВІДТОК КАПІТАЛУ ЯК ЧИННИКИ НЕДОСКОНАЛОСТІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Ільющенкова Вікторія Валеріївна, Артюх Оксана Валентинівна
Одеській національний економічний університет
Україна

Загальновідомо, що податкова політика – це діяльність держави у сфері правової регламентації оподаткування, організації справляння податкових платежів у відповідні бюджети. В умовах ринкових відносин податкова система значно впливає на стабільність фінансового стану суб'єктів господарювання. На сучасному етапі економічного розвитку критерієм ефективності податкової системи є показники податкового навантаження, повноти і своєчасності справляння грошових зобов'язань платників податків, дієве податкове адміністрування. Не можна не зазначити, що надмірне оподаткування, недосконалість системи державного податкового контролю разом з загальною економічною кризою сприятиме зростанню тінізації економіки, відтоку національних капіталів за кордон, зниженню ділової активності суб'єктів господарювання.

Для України на сучасному етапі дуже гострими стають проблеми тінізації економічних відносин та відтоку капіталів. Важливу роль у переміщенні тіньових фінансових потоків відіграють «податкові гавані» та юрисдикції, що гарантують збереження фінансової таємниці. Особливо гостро необхідність дослідження зазначених проблем постає у світлі тривалої економічної кризи останніх років, а також прагнення України долучитися до найкращих світових практик у сфері оподаткування.

Проблеми недосконалості оподаткування, податкового контролю, їх взаємозв'язку з тіньовою економікою та відтоком капіталу досліджували: О. В. Скорук, О. В. Мірошніченко, В. О. Мартиненко, В. П. Гордієнко, І. І. Черленяк, О. М. Дюгованец, Q. Reed, A. Fontana, J. Damgaard, T. Elkjaer, N. Johannesen, L. Medina, F. Schneider і багато інших вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, фахівців в галузі оподаткування. Однак постійна мінливість як внутрішнього, так і зовнішнього податкового середовища, внутрішніх та зовнішніх економічних процесів зумовлюють необхідність подальших досліджень зазначених проблем.

Незважаючи на гучні викриття останніх років щодо «панамських документів», «Swiss Leaks» та недавні розкриття інформації щодо офшорної індустрії, що виявили низку складних механізмів, завдяки яким мультинаціональні фірми та заможні особи використовують податкові гавані задля уникнення сплати належних відрахувань до бюджетної системи, офшорний фінансовий світ все ще залишається вкрай непрозорим. Через

секретність, яка лежить в основі послуг, що їх пропонують офшорні банки, юристи та доміцилюючі компанії, важко точно визначити, скільки коштів спрямовується через податкові гавані, звідки вони надходять та куди спрямовуються. Ці питання особливо важливі сьогодні в країнах, де існує багато політичних ініціатив, спрямованих на стримування використання податкових гаваней. Такі програми заходів, як FATCA (Закон про дотримання податкового законодавства для іноземних рахунків), CRS (Загальний стандарт звітності) та BEPS (План заходів, спрямованих проти розмивання бази оподаткування та виведення прибутку з-під оподаткування), вводять багато нових вимог до звітності: банки мають проводити ретельну перевірку даних клієнтів для виявлення рахунків, що належать іноземцям, та повідомляти детальну податкову інформацію до податкових органів; а податкові органи повинні ділитися відповідною інформацією зі своїми зарубіжними колегами в рамках угод про всеохоплюючий обмін інформацією. Ця нова хвиля податкової політики носить суперечливий характер. Деякі вітають амбіційні спроби виправити те, що сприймається як несправна міжнародна податкова система, яка дає змогу глобальним елітам безкарно користуватись низькими ефективними податковими ставками. Інші стверджують, що вартість примусового виконання може перевищити можливі вигоди.

Прямі іноземні інвестиції зазвичай сприймаються як довгострокові стратегічні та стабільні інвестиції, що відображають фундаментальні рішення мультинаціональних компаній щодо вибору місця розміщення своїх представництв. Вважається, що такі інвестиції сприяють створенню нових робочих місць, розвитку виробництва, будівництва нових заводів та передачі технологій. Однак згідно з останніми дослідженнями ОЕСР та МВФ виявилось, що 12 трлн. дол. або майже 40 % від всіх прямих іноземних інвестицій в світі – є абсолютно фіктивними: вони складаються з фінансових інвестицій, що проходять через фіктивні корпорації, які існують лише формально і не здійснюють жодної реальної діяльності [1]. Ці інвестиції у фіктивні корпорації майже завжди проходять через загальновідомі «податкові гавані». Такі країни як Нідерланди, Люксембург, ОАР Гонконг, Британські Віргінські острови, Бермудські острови, Кайманові острови, Ірландія та Сінгапур забезпечують понад 85 відсотків світових інвестицій до компаній спеціального призначення, які часто створюються для податкових цілей. Характеристики цих суб'єктів включають юридичну реєстрацію відповідно до національного законодавства, іноземних кінцевих власників, незначну кількість працівників або взагалі їх відсутність, незначне або нульове виробництво в економіці країни, що приймає, незначну фізичну присутність або взагалі неприсутність на території країни, в основному іноземні активи та зобов'язання, а також фінансування групи або діяльність холдингових компаній в якості їхнього основного виду діяльності. У країнах, що розвиваються, таких як Індія, Китай та Бразилія, від 50 до 90 відсотків прямих іноземних інвестицій спрямовується через подібні іноземні компанії, які не мають економічного змісту (в розвинених країнах, таких як Великобританія та США, ця частка складає від 50 до 60 відсотків) [1].

Вказана тенденція характерна і для України. Як зазначалося в макроекономічному огляді Міністерства фінансів України за 2018 рік, більшість прямих іноземних інвестицій в Україну виявилось поверненням українських коштів з офшорів та докапіталізацією банків, причому за

підсумками 9 місяців 2018 року однією з найбільших країн-інвесторів залишався Кіпр (19,5% від загального обсягу інвестицій) [2].

В багатьох частинах світу послугами компаній, розташованих у «податкових гаванях», широко користуються також фізичні особи. Опубліковані у 2018 р. статистичні дані Банку міжнародних розрахунків щодо транскордонних банківських депозитів, дозволяє побачити чіткі відмінності між країнами з точки зору кількості активів, що зберігаються на особистих офшорних рахунках. У загальносвітовому масштабі фізичні особи тримають близько 7 трлн. дол. в податкових гаванях, що відповідає близько 10 % світового ВВП. Тим не менш, частка накопичених офшорних статків коливається від близько 4 % ВВП у Скандинавії до близько 50% в деяких нафтодобувних країнах, таких як Саудівська Аравія, а також в країнах, що постраждали від значної фінансової нестабільності (Аргентина або Греція) [3].

Ці приклади свідчать, що високі податки не обов'язково пов'язані з високим ступенем ухилень від сплати податків за допомогою офшорів: у скандинавських країнах одні з найвищих у світі ставок податку на прибуток, проте водночас вони характеризуються відносно невеликою часткою особистого майна в офшорах. Результати досліджень також свідчать про те, що компанії та фізичні особи можуть приховувати гроші на офшорних рахунках з причин, які зовсім не пов'язані з ухилянням від сплати податків, особливо у контексті країн, що розвиваються. Наприклад, банки податкових гаваней можуть слугувати для обминання заходів контролю над капіталом під час валютної кризи, про що свідчить виключно висока часткою особистого майна в офшорах для Аргентини, а також для відмивання доходів від корупції.

Що стосується України, то, згідно з міжнародними оцінками, обсяги активів українського походження, розміщених в офшорах, коливаються від близько 117 млрд. дол. (за інформацією від Global Financial Integrity) до 167 млрд. дол. (згідно з доповіддю Tax Justice Network). Вказаний обсяг відповідає майже двом річним ВВП України [4].

Що стосується терміну «юрисдикція, що гарантує збереження фінансової таємниці», то воно з'явилося у науковій літературі як спроба пояснити проблеми, що супроводжують такі явища, як офшорні фінансові центри або «податкові гавані». Самі по собі ці терміни не мають чіткого визначення. Фактично, вони вводять в оману як у тому сенсі, що термін «податкова гавань» охоплює лише одну з можливих характеристик таких юрисдикцій серед багатьох, так і в тому, що означення «офшорні» передбачає, що юрисдикції, які сприяють ухиленню від сплати податків або приховуванню фінансових потоків, є зазвичай острівними територіями, відокремленими від передових ринкових демократій. Основною особливістю юрисдикції, що гарантує збереження фінансової таємниці, є те, що вона є правовою юрисдикцією, яка забезпечує конфіденційність (тобто збереження фінансової таємниці) суб'єктам, які фактично не здійснюють свою діяльність у її фізичному просторі. Ця конфіденційність забезпечується за допомогою низки правових норм, розроблених та призначених для суб'єктів, які фізично не перебувають в географічних межах самої юрисдикції. До таких нормативних актів відносяться закони, що дозволяють низький ступінь прозорості під час створення та ведення обліку юридичними особами, створення трастів, чії реальні бенефіціари залишаються анонімними, нульові або низькі податкові ставки та мінімальний обмін податковою інформацією з іншими податковими

юрисдикціями, банківська таємниця, а також обмежувальні норми щодо обміну інформацією по кримінальних справах. Низькі або нульові податкові ставки є не єдиним, а для деяких – не головним, що приваблює до таких територій, особливо якщо мова йде про відмивання доходів від корупції. Найчастіше саме складність виявити справжнього власника, пов'язана з такими юрисдикціями, є найбільш привабливою рисою для їхніх клієнтів.

Важливим наслідком термінологічної неточності є те, що використання терміну «офшор» відвертає увагу від юрисдикцій, які сприяють тіншовим грошовим потокам, перебуваючи при цьому у цілком офшорному просторі – таких як, наприклад, Швейцарія, Лондон у Великобританії або штат Делавер у США. Зосередження уваги на географічному розташуванні юрисдикцій сприяє відволіканню уваги від ключового аспекту секретності. Згідно з даними Головного бюджетно-контрольного управління США, у 47 з 50 штатів США зацікавленим товарам, неможливо встановити, хто є реальним власником підставних товариств, створених у штаті Делавер [5]. Крім того, численні офшорні юрисдикції по суті перебувають під управлінням країн, які відносять до розвинутих демократій. Великобританія з її «коронними територіями», такими як Нормандські острови (Олдерні, Сарк, Джерсі, Гернсі), та «заморськими територіями», такими як Кайманові острови є яскравим прикладом. Хоча ці юрисдикції регулярно надають інформацію та докази правоохоронним органам та прокурорам з усього світу, їх нормативно-правова база надає іноземним компаніям, які реєструють там суб'єкти господарювання (наприклад, трасти), такий рівень секретності, який з самого початку робить малоімовірним ініціювання будь-якого судового розгляду.

Результатом цього є те, що, на думку деяких дослідників, загальний внесок малих держав до відмивання грошей, є відносно невеликим, причому більшість грошових вкладень (легальних та нелегальних) потрапляють до фінансових установ у розвинених країнах, а не в звичайних острівних державах, які відповідали б поняттю «офшорного центру». Частково це можна пояснити тим, що в заможних країнах зазначеного типу діють фіскальні та корпоративні режими, які забезпечують один набір правил для резидентів, а інший (набагато ліберальніший) – для нерезидентів. Хоча водночас слід зазначити, що підходи до таких юрисдикцій через фінансову кризу поступово стають жорсткішими.

Так, низка досліджень останніх років свідчить про значні зміни в частці «податкових гаваней» та юрисдикцій, що гарантують збереження фінансової таємниці, на світовому ринку управління активами: частка прихованих світових активів, управління якими здійснюється через швейцарські банки, впала з майже 50% напередодні фінансової кризи до близько 25% сьогодні поряд з активізацією та розширенням діяльності азіатських податкових гаваней, таких як Гонконг, Макао та Сінгапур. Така динаміка може свідчити про те, що міжнародне співробітництво з питань оподаткування з боку Швейцарії та інших європейських «податкових гаваней» вчиняє певний стримуючий ефект щодо осіб та компаній, що намагаються ухилятися від сплати податків. З іншого боку, це може бути ознакою того, що більшу частку найбагатших людей світу складають представники азіатських країн, що здійснюють офшорні банківські операції в сусідніх «податкових гаванях». Іншою проблемою, на яку вказують дослідники, є те, що вплив тіншових грошових потоків є значно більш серйозним для країн, що розвиваються, аніж для заможних країн. Згідно з оцінками деяких дослідників, якщо близько половини всіх нелегальних потоків надходить з країн, що розвиваються, то ці

потоки з таких країн насправді мають складати значно більшу частку ВВП, ніж в заможних країнах [5].

Результати досліджень останніх років щодо тіньових грошових потоків переконливо свідчать про те, що вплив таких потоків є значно більш серйозним для країн, що розвиваються, аніж для заможних країн. Згідно з оцінками деяких дослідників, якщо близько половини всіх нелегальних потоків надходить з країн, що розвиваються, то ці потоки з таких країн насправді мають складати значно більшу частку ВВП, ніж в заможних країнах. Водночас, хоча розвинені країни також зазнають збитків від тіньових потоків, спричинених ухилянням від сплати податків, ці ж самі країни зазвичай є отримувачами коштів, які були набуті злочинним шляхом та потребують відмивання, не в останню чергу тому, що часто вони також є прихистком для юрисдикцій, які гарантують збереження фінансової таємниці і які отримують вигоду від тіньових грошових потоків. Також необхідно зазначити, що причиною того, що частка нелегальних грошових потоків з бідних країн є значно більшою, ніж із заможних, є корупція. Вказане твердження цілком справедливе і для України. На думку багатьох експертів, перебування значної частки української економіки в тіні (за деякими даними близько третини) є наслідком високого рівня корупції та олігархічної моделі економіки України. Тіньові фінансові потоки та відтік капіталу мають серйозний негативний вплив на економічний розвиток з точки зору суспільних благ, які могли б бути надані завдяки спрямуванню цих коштів на надання таких благ. А для таких держав, як Україна, де значна кількість населення продовжує жити за межею бідності, таке відволікання ресурсів є дуже тривожною проблемою, яка потребує якнайшвидшого ефективного вирішення.

Отже, детінізація економіки неможлива за існуючої системи, коли представники владних структур та олігархічних груп мають достатньо сприятливі умови всередині країни для збагачення за рахунок корупції та виведення капіталів за кордон. Адже тільки за умов законодавчого закріплення суттєвих покарань за правопорушення, зокрема, в сфері оподаткування, та невідворотності їх застосування могли б зробити виведення капіталів за кордон менш привабливим, а детінізацію прибутків більш вигідною, з огляду на можливі більш небезпечні наслідки у випадку порушення таких норм.

Список використаних джерел

1. Damgaard J., Elkjaer T., Johannesen N. Piercing the Veil // *FINANCE & DEVELOPMENT*, JUNE 2018, VOL. 55, № 2. URL : <https://www.imf.org / external / pubs/ft/fandd/2018/06/inside-the-world-of-global-tax-havens-and-offshore-banking / damgaard.htm> (дата звернення : 10.05.2019).
2. Макроекономічний огляд за 2018 рік : Міністерство фінансів України. URL : https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/Macroeconomic_outlook_Jan_MFU_ext.pdf (дата звернення : 10.05.2019).
3. BIS Statistical Bulletin: *Monetary and Economic Department*, December 2018. URL : <https://www.bis.org/statistics/bulletin1812.pdf> (дата звернення : 10.05.2019).
4. The KTP will continue to invest. URL : <https://www.stockworld.com.ua/en/news/president-was-accused-of-investment-law-violations> (дата звернення : 10.05.2019).
5. Reed Q., Fontana A. Corruption and illicit financial flows : The limits and possibilities of current approaches. URL : <https://www.u4.no/publications/corruption-and-illicit-financial-flows-the-limits-and-possibilities-of-current-approaches-2/> (дата звернення : 10.05.2019).